

Karleby Energinät Ab
Förrådsvägen 3
67100 Karleby

Kraftledningsprojekt för 110 + 400 kV, Hirvisuo-KIP, Karleby

Motiverad slutsats

Den motiverade slutsatsen är den motiverade slutledning om projektets betydande miljökonsekvenser som kontaktmyndigheten har gjort utgående från miljökonsekvensbeskrivningen (nedan bedömningsbeskrivning) och de åsikter och utlåtanden som har getts om den och kontaktmyndighetens egen analys med stöd av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (nedan MKB-lagen).

Uppgifter om projektet

Projektansvarig

Projektansvarig är Karleby Energinät Ab, Karleby

Konsult vid utarbetandet av bedömningsbeskrivningen har varit Envineer Oy

Kontaktmyndighet

Kontaktmyndighet för projektet har varit Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten.

Den projektansvariges beskrivning av projektet och projektalternativen

Karleby Energinät Ab planerar att bygga en cirka åtta kilometer lång kraftledning för 400 kV eller 400+110 kV från Fingrid Oyj:s elstation i Hirvisuo via Hepo-Ventusneva till en transformatorstation som byggs på

9.12.2025

Yxpila storindustriområde KIP. För kraftledningen granskas ett huvudalternativ med en alternativ ruttgranskning vid Karleby golfbana. För elstationen som byggs på Yxpila storindustriområde granskas två alternativa lägen. Placeringen av den nya elstationen i området preciseras i takt med att planeringen framskrider.

Sträckningsalternativ som bedöms

Sträckningsalternativet VJ1a

Alternativet VJ1a går från Hirvisuo elstation intill Hepo-Ventusnevas befintliga kraftledning fram till Outokumpuvägen. Kraftledningen går öster om vattenområdena nordost om golfbanan och fortsätter mellan bostadsområdena Björkhagen, Tunderbruket och Mesil mot Patamäki friluftsområde. Mellan bostadsområdena Björkhagen och Tunderbruket kräver alternativet att den befintliga kraftledningen flyttas en bit österut. Kraftledningen går genom Patamäki och Sandhagens friluftsområden och svänger västerut vid Outokumpuvägen. Kraftledningen går från Outokumpuvägens södra sida fram till korsningen med Silverstensbuktsvägen, där den korsar vägens norra sida. Söder om Outokumpuvägen finns ingen kraftledning idag.

Sträckningsalternativet VJ1b

Alternativet VJ1b:s sträckning är likvärdig med alternativet VJ1a, med undantag för den alternativa sträckning som granskas i Hepo-Ventusneva. I Hepo-Ventusneva svänger alternativet VJ1b svagt västerut och korsar Hepo-Ventusvägen på två ställen. Vid golfbanan går kraftledningen i östra utkanten av Hepo-Ventusvägen. Mellan bostadsområdena Björkhagen och Tunderbruket kräver alternativet att den befintliga kraftledningen flyttas en bit österut.

Storindustriområdets elstationsalternativ

- Korsningen mellan Outokumpuvägen och Silverstensbuktsvägen
- Området mellan Outokumpuvägen och Tillverkarvägen

Inledande av ärendet

I bedömningsprogramfasen har projektet varit en del av bedömningsförfarandet för Flexens Oy Ab:s ammoniakproduktionsanläggning (nedan bedömningsförfarande).

På det ursprungliga projektet för Flexens Oy Ab:s ammoniakproduktionsanläggning skulle tillämpas MKB-förfarandet enligt MKB-lagen, bilaga 1 punkt 6 c och 8 c (integrerade kemiska anläggningar

9.12.2025

samt lager för kemiska produkter där lagercisternernas volym är sammanlagt minst 50 000 kubikmeter).

Projektets bedömningsprogram inkom till kontaktmyndigheten den 18 augusti 2023.

Bedömningsprogrammet var första gången framlagt mellan den 23 augusti och den 21 september 2023 och kontaktmyndigheten gav sitt utlåtande om det den 19 oktober 2023.

År 2024 införlivades med Flexens Oy Ab projekt bland annat Karleby Energinät Ab:s kraftledning för 110 + 400 kV, Hirvisuo-KIP. Det uppdaterade bedömningsprogrammet lades fram mellan den 29 maj och den 27 juni 2024 och kontaktmyndigheten gav sitt utlåtande om detta den 7 augusti 2024.

MKB-förfarandet för Flexens Oy Ab:s ammoniakproduktionsanläggning har ännu inte nått beskrivningsfasen, så bedömningsbeskrivningen gäller endast kraftledningen.

Karleby Energinät Ab lämnade den 15 augusti 2025 in bedömningsbeskrivningen till kontaktmyndigheten för behandling och avgivande av motiverad slutsats.

Information och samråd om bedömningsbeskrivningen

Kontaktmyndigheten informerade om bedömningsbeskrivningen och framläggandet av den samt om möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden genom en offentlig kungörelse under tiden 27 augusti – 10 oktober 2025. Kungörelsen och bedömningsbeskrivningen publicerades på NTM-centralens webbplats <http://www.ntm-centralen.fi/kungorelser/sodra-osterbotten> och miljöförvaltningens webbplats www.miljo.fi/karlebyenerginat-hirvisuo-kip-kraftledning-MKB. Meddelande om kungörelsen har sänts till Karleby stad den 26 augusti 2025 för publicering på stadens webbplats. Dessutom har det informerats om bedömningsbeskrivningen och framläggandet av den samt möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden genom tidningsannonser som publicerades i tidningarna Österbottens Tidning och Kokkola-lehti den 27 augusti 2025.

Under samrådstiden har man kunnat bekanta sig med bedömningsbeskrivningen i pappersform i Karleby stadshus, Ämbetsgränd 5, 67100 Karleby.

Ett informationsmöte för allmänheten om bedömningsbeskrivningen ordnades den 9 september 2025 klockan 18–20 på Karleby Golfklubb,

9.12.2025

adress Hepo-Ventusvägen 2, 67800 Karleby. Det var också möjligt att delta i mötet på distans via Teams.

Förutom representanter för kontaktmyndigheten och den projektansvarige deltog 8 personer i mötet för allmänheten. Frågor som togs upp på mötet var bland annat det tekniska genomförandet av projektet, såsom stolphöjden och breddningen av ledningsgatan samt skyddsavstånden från kraftledningen till bebyggelsen, den fortsatta projektplaneringen efter MKB-förfarandet samt utarbetandet av åsikter om bedömningsbeskrivningen.

Utlåtanden och åsikter om bedömningsbeskrivningen

Kontaktmyndigheten begärde utlåtanden om bedömningsbeskrivningen av kommunerna och andra myndigheter inom projektets influensområde som sannolikt berörs av saken. Kontaktmyndigheten fick ta emot 8 utlåtanden och 2 åsikter om bedömningsbeskrivningen. Mellersta Österbottens räddningsverk och fiskerimyndigheten vid NTM-centralen i Egentliga Finland meddelade att de inte har något att yttra om bedömningsbeskrivningen.

I det följande presenteras kontaktmyndighetens åsikt om det centrala innehållet i responsen från samrådet. Utlåtandena och åsikterna finns i sin helhet på adressen www.miljo.fi/karlebyenerginat-hirvisuo-kip-kraftledning-MKB. I de utlåtanden och åsikter som publicerats på webbplatsen har sådana uppgifter som har betraktats som personuppgifter strukits.

Sammandrag av utlåtandena

NTM-centralen i Södra Österbotten, ansvarsområdet för trafik och infrastruktur, konstaterar att planen för bedömning av trafikkonsekvenserna och beskrivningen av nuläget förefaller i huvudsak vara tillräckliga och gå i rätt riktning. I de föreslagna sträckningsalternativen går kraftledningen inte i riktning med landsvägen. I bägge alternativen korsas regionväg 749 (Norra leden) och regionväg 756 (Hamnvägen) på samma ställe. I närheten av de ställen där sträckningsalternativen korsar regionvägarna pågår inga vägprojekt. Kraftledningarnas minimiavstånd från vägytan bör följa Trafikledsverkets anvisningar. Där regionvägarna 749 och 756 korsas förefaller stolparna vara utanför skydds- och siktområdet. Detta bör vara utgångspunkt även i kommande planeringsfaser. I ett undantagstillstånd för byggande inom

9.12.2025

skydds- eller siktområdet kan vid behov ställas villkor, till exempel att ett skyddsräcke ska byggas.

För arbete inom landsvägsområdet ska tillstånd sökas hos NTM-centralen i Birkaland (fr.o.m. 1.1.2026 Livskraftscentralen i Inre Finland).

Fingrid Oyj konstaterar att Fingrid håller på att inleda ett MKB-förfarande för en kraftledning för 400+110 kilovolt på sträckan Seinäjoki-Hirvisuo.

Mellersta Österbottens förbund konstaterar att MKB-förfarandet har genomförts på behörigt sätt. Kraftledningsprojektet stödjer landskapets och lokala klimatmål och har kopplingar till Mellersta Österbottens klimafärdplan. Projektets landskapskonsekvenser är betydande särskilt i bostadsområdena Tunderbruket, Björkhagen och Lågland. Kraftledningen går delvis på Patamäki grundvattenområde av klass 1, för vilket konsekvenserna bedöms vara små, men riskhanteringen under byggandet är central.

Resultaten av invånarenkäten visade att en stor del av dem som svarade upplever projektets konsekvenser som negativa och detta framhäver behovet av växelverkan och av att lindra konsekvenserna. Bägge sträckningsalternativen samt elstationsalternativen är tekniskt och miljömässigt genomförbara. Genom åtgärder för att lindra de negativa konsekvenserna kan projektets största negativa konsekvenser minskas ytterligare.

Mellersta Finlands förbund anser det viktigt att man fäster särskild uppmärksamhet vid att lindra konsekvenserna för landskapet, grundvattnet, rekreationen och boendetrivseln när kraftledningsprojektet planeras och genomförs.

Mellersta Österbottens miljöhälsovård konstaterar att bebyggelsen längs sträckningen är koncentrerad till bostadsområdena Björkhagen, Tunderbruket och Mesil. I området Hepo-Ventusneva fins glesbebyggelse.

Känsliga objekt på mindre än 0,5 kilometers avstånd från sträckningen är ett daghem, ett vårdhem samt fyra idrottsplatser eller lekparker. Enligt bedömningen orsakar kraftledningens elektriska fält inga hälsoeffekter för dem som bor i området eller använder det för rekreation. Kraftledningen har störst konsekvenser för landskapet. Konsekvenserna för bebyggelsen och rekreationen har bedömts vara måttligt negativa. De kan minskas genom bra information och engagerande av invånarna.

Alternativen har bedömts ha måttliga negativa konsekvenser för grundvattnet i och med resandet av stolparna och röjningen av ledningsgatan. Hälсотillsynens åsikt är att grundvattnets kvalitet och mängd inte får påverkas negativt, så sådana kraftledningssträckningar och

9.12.2025

åtgärder för att genomföra och underhålla dem bör väljas som orsakar minst risk för vattenuttaget i Patamäki. Enligt utredningarna förefaller alternativet VJ1a vara bättre med tanke på grundvattenskyddet. Med tanke på riskhanteringen är det förnuftigt att placera den elstation som planeras i den norra delen utanför grundvattenområdet.

Karleby stads stadsplanering konstaterar att projektet stödjer Karlebys strategiska mål att utveckla energisystemen och trygga industrins elbehov samt främja koldioxidneutralitet.

Kraftledningssträckningen kan försämra landskapsbilden, kulturlandskapet, rekreationen eller trivselen, och därför är det viktigt att projektets konsekvenser för markanvändningen, landskapet och rekreatiomsområdena bedöms omsorgsfullt och att plansituationen ses över till de delar där kraftledningen eller elstationen förutsätter ändringar.

Med tanke på markanvändningen borde målet vara att det alternativ som väljs orsakar minst olägenhet för bostadsområden och rekreatiomsområden, förutsätter att befintliga ledningar flyttas så litet som möjligt och bevarar landskapsvärdena så bra som möjligt. När planeringen fortsätter bör också trafiksäkerheten beaktas, särskilt att gång- och cykelvägarna fortfarande kan användas under och efter byggandet. Stadsplaneringen betonar också behovet av samarbete med Fingrid kring den fortsatta planeringen.

När det gäller planerna preciserar stadsplaneringen att kraftledningssträckningen går genom fyra generalplaneområden. Dessutom gränsar kraftledningssträckningen till etappgeneralplanen för Karleby storindustriområdes vindkraftsområde i Outokumpuvägens norra del.

I utlåtandet ges också information om fastställda och anhängiga detaljplaner i projektområdets närhet.

Karleby stad, Byggnads- och miljönämnden instämmer i åsikten i bedömningsbeskrivningen att kraftledningens mest betydande miljökonsekvenser består av förändringar i markanvändningen, landskapet, trivselen i de bostadsområdena som ligger närmast kraftledningen och rekreatiomsanvändningen. Konsekvenserna för grundvattnet är däremot små.

Som en liten brist konstateras att Tiira-observationer inte har utnyttjats som bakgrundsmaterial för bedömningsbeskrivningen. De skulle ha kompletterat resultaten av terränginventeringarna och laji.fi-observationerna. Att bygga elstationen utanför grundvattenområdet på det föreslagna området mellan Outokumpuvägen och Tillverkarvägen är det

9.12.2025

bättre alternativet och minskar risken för grundvattnets kvalitet eller mängd. Av sträckningsalternativen är VJ1b bättre.

Strålsäkerhetscentralen (STUK) konstaterar att kraftledningen ger upphov till ett lågfrekvent elektriskt och magnetiskt fält runt sig. I social- och hälsovårdsministeriets förordning (1045/2018) fastställs gränsvärden för befolkningens exponering och åtgärdsnivåer för dessa fält. Förordningen tillämpas inte på exponering för elektriska fält som orsakas av högspänningsluftledningar, bland annat kraftledningar för 400 kV och 110 kV, som uppfyller kraven i elsäkerhetslagen (1135/2016). Åtgärdsnivån 200 μT för magnetiska fält överskrider inte ens under kraftledningen, där de magnetiska fälten är störst. Förordningen begränsar således inte vistelse eller rekreation i närheten av kraftledningen, såsom jakt och svamp- och bärplockning, och inte heller att kraftledningen placeras i närheten av bostads- eller fritidshus.

Kraven som gäller bebyggelse och elsäkerhetslagens krav skyddar från de elektriska och magnetiska fältens direkta skadeeffekter. Kraftledningars magnetiska fält misstänks dock ha skadliga effekter på lång sikt som är förenade med osäkerheter. STUK rekommenderar att nya kraftledningar för 400 kV och 110 kV byggs så att den magnetiska flödestäthet som de orsakar inte överskrider 0,4 μT på lång sikt i bostadshus i närheten. STUKs rekommendation har beaktats i bedömningsbeskrivningen i den mån det är möjligt. Strålsäkerheten utgör inget förpliktande hinder mot att kraftledningarna byggs i enlighet med planen i bedömningsbeskrivningen.

Sammandrag av åsikterna

Gamlakarleby Golf rf konstaterar att golfverksamheten i Karleby hotas på ett betydande sätt, om man väljer att genomföra alternativet VJ1a. Alternativet VJ1a innebär betydande olägenheter på flera sätt och träden måste avlägsnas på ett stort område vid golfbanan. Alternativet VJ1b skulle innebära mindre olägenheter för klubbhusets omgivning.

VJ1b skulle trygga golfbanans verksamhetsförutsättningar och golfens dragningskraft i Karleby avsevärt bättre även under kommande år.

Gamlakarleby Golf rf betonar golfens betydelse för folkhälsan och välmåendet. I åsikten framhävs också de åtgärder som gjorts med talkokrafter för fåglarnas häckning vid golfbanan.

Privatpersoner som undertecknat en gemensam åsikt betonar starkt den ojämlikhet som man upplevt under projektplaneringen mellan golfintresset i området och invånarna. I åsikten tar man upp resultaten av invånarenkäten, enligt vilka de som besvarade enkäten ansåg att det östra

9.12.2025

sträckningsalternativet skulle vara att föredra, eftersom det finns mindre åretruntbosättningen i dess omedelbara närhet.

I åsikten uttrycks stark oro för strålsäkerheten och boendetryggheten särskilt när det gäller det västra sträckningsalternativet, eftersom kraftledningen för 400 kV förläggs till ett område med åretruntbosättning.

På östra sidan av den nuvarande kraftledningen har det tidigare gått en kraftledningslinje från Ventusneva över Bredviksvägen mot Patamäki. Denna gamla kraftledningslinje skulle kunna utnyttjas när den nya kraftledningslinjen byggs, eftersom det inte finns någon bebyggelse öster om den nuvarande kraftledningslinjen på området mellan Bredviksvägen och Hamnvägen.

Bedömningsbeskrivningens tillräcklighet och kvalitet

Kontaktmyndigheten har granskat bedömningsbeskrivningens tillräcklighet och kvalitet. Bedömningsbeskrivningen (Miljökonsekvensbeskrivning för kraftledningsprojekt för 400 + 110 kilovolt, Hirvisuo-KIP) uppfyller de krav på bedömningsbeskrivningens innehåll som föreskrivs i 19 § i MKB-lagen (252/2017) och i 4 § i MKB-förordningen (277/2017). Beskrivningen har utarbetats utifrån bedömningsprogrammet och till väsentliga delar utifrån kontaktmyndighetens utlåtande om det. Utifrån bedömningen är det möjligt att få en helhetsbild av projektet och dess miljökonsekvenser samt att identifiera och bedöma projektets betydande konsekvenser.

I bedömningsbeskrivningen har skillnaderna mellan de olika alternativen och konsekvensernas betydelse beskrivits med hjälp av de metoder som utvecklats inom Imperia-projektet och som används allmänt för att bedöma konsekvenserna i samband med MKB-förfarandet. Beskrivningen bedömd som en helhet innehåller inga sådana väsentliga brister som skulle hindra kontaktmyndigheten från att utarbeta en motiverad slutsats som projektets betydande konsekvenser. I beskrivningen presenteras de uppgifter om kompetensen hos dem som utarbetat bedömningen som förutsätts i 33 § i MKB-lagen.

Bedömningen har utarbetats av 17 experter vid Envineer Oy, som har sådan arbetserfarenhet och behörig mångsidig utbildning som kan betraktas som tillräcklig.

Bedömd som en helhet är den bedömningsbeskrivning som inlämnats till kontaktmyndigheten av god kvalitet. Trots att bedömningsbeskrivningen konstaterats vara tillräcklig har det i samband med såväl samrådet som kontaktmyndighetens egen granskning också framkommit vissa brister och

9.12.2025

osäkerhetsfaktorer, som bör beaktas i samband med den fortsatta projektplaneringen. Kontaktmyndigheten konstaterar följande i fråga om bristerna i bedömningarna:

Rapportering

Det skulle ha varit nödvändigt att i beskrivningen presentera naturens kärnområden samt ekologiska förbindelser inom projektets influensområde på kartbilder. Rapporterna över de naturinventeringar som gjorts finns inte som bilagor till bedömningsbeskrivningen, utan resultaten av inventeringarna beskrivs i bedömningsbeskrivningen. Källmaterialet och metoderna för den granskning av geodata som gjorts för att inrikta terränginventeringarna beskrivs inte, och observationsdata från vissa naturinventeringar saknas, vilket försvårar bedömningen av bedömningsmetodernas tillräcklighet.

Markanvändning och sammantagna konsekvenser

I beskrivningen konstateras att inga sammantagna konsekvenser uppstår och inga projekt som medför sammantagna konsekvenser har identifierats. Kontaktmyndigheten konstaterar att inom projektets influensområde finns flera gällande general- och detaljplaner, och en ändring av markanvändningen enligt dem kan ha sammantagna konsekvenser med projektet. Projektet ligger i ett område för behov av grönförbindelse enligt Mellersta Österbottens landskapsplan och i beskrivningen har inte projektets konsekvenser för genomförandet av landskapsplanens behov av grönförbindelse bedömts.

Kraftledningen förläggs bredvid en befintlig kraftledning, varvid sammantagna konsekvenser uppstår. I beskrivningen har inte beaktats den breddade ledningsgatans konsekvenser i form av fragmentisering av naturtyper eller den ökande randeffekten.

Konsekvenser för grundvattnet

För elstationen på Yxpila storindustriområde presenteras två alternativa lägen, varav det östra alternativet för den planerade elstationen finns på det egentliga grundvattenbildningsområdet för Patamäki (1027251) grundvattenområde av klass 1 och det västra alternativet på gränsen av grundvattenområdets infiltrationsområde. Dessa elstationers konsekvenser för grundvattnet har inte bedömts eller jämförts i beskrivningen.

9.12.2025

Fågelbestånd

Häckande fåglar har kartlagts i juni-juli, vilket är för sent i förhållande till häckningssäsongen. Särskilt individer av arter som hörs tidigare på våren, såsom hotade talltitor och tofsmesar har kunnat förbli oupptäckta. Vid räkningen av rastande fåglar observerades trots rastområdets ringa storlek ett betydande antal rastande gäss och svanar, som lätt kolliderar med kraftledning. Enligt beskrivningen har projektet ändå inga konsekvenser för flyttfåglar och området kan inte betraktas som ett viktigt rast- och födoområde under fåglarnas flyttning. Denna bedömning har inte motiverats med terrängobservationer eller med tidigare observationsdata, så bedömningen förblir osäker.

Naturtyper och vegetation

Kontaktmyndigheten anser att projektets inventering av naturtyper och vegetation är synnerligen heltäckande, eftersom hela kraftledningssträckningen har kartlagts i terrängen och resultaten för alla naturtypers del presenteras på en karta.

Med tanke på beskrivningens läsbarhet hade det dock varit mer ändamålsenligt att beskriva inventeringsmetoderna för naturtyper och vegetation i avsnittet om metoder och inte i avsnittet om projektområdets nuläge.

I bedömningsbeskrivningen har naturtypernas naturtillstånd bedömts enligt en 6-gradig skala, där inverkan av mänsklig aktivitet och naturtypernas hotgrad har beaktats. I bedömningsbeskrivningen har hotgraden bedömts endast för de naturtypsfigurer vilkas naturtillstånd har fått värdet 3–5 enligt kriterierna i beskrivningen, dvs. från måttligt naturtillstånd (3) till helt i naturtillstånd (5).

Den metod som använts för att bedöma naturtypernas naturtillstånd är bristfällig, eftersom i den har inte beaktats tillräckligt till exempel förekomsten av den vegetation i fält- och bottenskiktet som är typisk för naturtypen eller förekomsten av invasiva arter. Inexakthet orsakas också av de allmänna termer som använts vid bedömningen av mängden murket trä.

Kontaktmyndighetens motiverade slutsats

Utifrån bedömningsbeskrivningen, responsen från samrådet och kontaktmyndighetens egen tilläggsanalys framför kontaktmyndigheten

9.12.2025

följande som sin motiverade slutsats om de betydande konsekvenserna av kraftledningsprojektet för 400 + 110 kilovolt, Hirvisuo-KIP.

Kontaktmyndigheten anser att projektets största konsekvenser riktar sig mot markanvändningen, människors levnadsförhållande och trivsel, landskapet och grundvattnet.

Bägge alternativen (VJ1a och VJ1b) har enligt bedömningsbeskrivningen identifierats ha måttliga negativa konsekvenser för bebyggelsestrukturen och markanvändningen, och alternativet VJ1b stora negativa konsekvenser särskilt för planläggningen, eftersom detta sträckningsval kan förutsätta planändringar.

Alternativet VJ1a har mindre negativa konsekvenser för människors levnadsförhållanden, medan alternativet VJ1b skulle innebära mindre olägenheter och ändringsbehov för golfbanans verksamhet.

Av bedömningsbeskrivningen samt åsikterna om den framgår klart att projektet vad markanvändningen beträffar innebär en konflikt med rekreationen och bebyggelsen i området.

När det gäller konsekvenserna för människors levnadsförhållanden, hälsa och trivsel framhävs de ändringar som kraftledningsprojektet orsakar för landskapet och rekreationen i området. Konsekvenserna för den upplevda boendetrivseln kan vara subjektiva, beroende på person. I bedömningsbeskrivningen, åsikterna samt invånarenkäten framkom också konsekvenserna för hälsan, den allmänna säkerheten och fastigheternas värde.

När det gäller människors levnadsförhållanden och boendetrivsel finns det ingen skillnad mellan alternativens betydelse, utan båda alternativen har sannolikt måttliga negativa konsekvenser för landskapet när det gäller bostadsområdena och enskilda bostadsfastigheter. Alternativet VJ1a har mindre konsekvenser för boendetrivseln, eftersom det tillåter att mer skyddande trädbestånd lämnas kvar mellan kraftledningen och bostadsområdena Tunderbruket och Lågland. I svaren på invånarenkäten ansågs också VJ1a vara det bättre alternativet. Vad gäller Björkhagens bostadsområde förläggs kraftledningen i alternativet VJ1b närmare den befintliga kraftledningen för 2x110 kV, varvid landskapskonsekvenser riktar särskilt mot Gräshoppsgatans och Hjortgatans södra delar, eftersom sträckningen går närmare bostadsområdet än tidigare.

9.12.2025

Den planerade kraftledningen förläggs till stor del på ett klassificerat grundvattenområde (klass 1) och som närmast 200 meter från vattentäkten, så kontaktmyndigheten instämmer i det som anförs i bedömningsbeskrivningen, enligt vilket alternativens konsekvenser för grundvattnet är i sin helhet måttligt negativa. Alternativet VJ1a påverkar inte verksamheten vid Patamäki vattentäkt, eftersom sträckningen utnyttjar den nuvarande ledningsgatan i högre grad. Däremot kan alternativet VJ1b under byggtiden tillfälligt påverka kvaliteten på det vatten som absorberas till Patamäki vattentäkt eftersom sträckningen går i närheten av grundvattendammarna vid Surbrunns golfbana.

När det gäller konsekvenserna för naturmiljön finns det vissa skillnader mellan projekialternativen, men går inte att klart påvisa vilket alternativ som skulle ha mindre negativa naturkonsekvenser.

Kontaktmyndigheten anser att bedömningen går i rätt riktning när man bedömer att det är möjligt att i någon mån minska de största negativa konsekvenserna för markanvändningen och grundvattnet med de åtgärder för att lindra konsekvenserna som presenteras i bedömningsbeskrivningen, men utesluter ändå inte helt konsekvenser som är eller upplevs som negativa för människors boendetrivsel, landskapet och rekreationen, eftersom det i omedelbar närhet av båda projekialternativen finns bostadsområden samt rekreatiomsområden och friluftsleder, och å andra sidan kan de upplevda konsekvenserna vara mycket beroende av person.

Kontaktmyndigheten instämmer i åsikten i bedömningsbeskrivningen att oberoende av alternativ kommer projektet sannolikt att ha sådana lokala eller ställvisa, till och med pelarespecifika miljökonsekvenser som identifierats vid bedömningen.

Motivering

Bebyggelsestruktur och markanvändning

I avsnitt 15 om markanvändning i bedömningsbeskrivningen har projektets konsekvenser granskats med avseende på de riksomfattande målen för områdesanvändning samt landskaps- och kommunplanläggningen. Dessutom har bedömningar gjorts i fråga om bebyggelse, rekreation och områdets industri.

Konsekvenserna för planläggningen av alternativet VJ1b är sannolikt medelstora och negativa. Enligt bedömningsbeskrivningen kan alternativet förutsätta planändringar i fråga om de områden som angetts som lekplats

9.12.2025

och idrottsområde, och sålunda medföra begränsningar för markanvändningen. Konsekvenserna för planläggningen av alternativet VJ1a är sannolikt små och negativa, eftersom sträckningen följer i sin helhet planbeteckningen för ledning eller linje. För verksamheten på golfbanan i området orsakar alternativet VJ1a de största negativa konsekvenserna, eftersom man blir tvungen att bredda den befintliga ledningsgatan västerut, varvid golfbanans funktioner skulle hamna på den nya ledningsgatan och man skulle bli tvungen att avlägsna trädbeståndet från ett större område.

Kontaktmyndigheten betonar att man i första hand bör försöka utnyttja den befintliga ledningsgatan samt i möjligaste mån undvika att flytta befintliga kraftledningar.

Människors levnadsförhållanden, hälsa och trivsel

I bedömningsbeskrivningen har konsekvenserna för människors hälsa, levnadsförhållanden och trivsel granskats på allmän nivå samt för respektive sträckningsavsnitt. Vid bedömningen har beaktats konsekvenserna av byggandet, driften och nedmonteringen av kraftledningen. Konsekvenserna för människors levnadsförhållanden och trivsel har oberoende av projektalternativ bedömts vara måttligt negativa. Även enligt den invånarenkät som gjordes i samband med bedömningsförfarandet upplevdes projektets konsekvenser för landskapet och boendetrivseln som de mest negativa.

I resultaten av invånarenkäten framstod alternativet VJ1a som det bättre, eftersom det finns mindre fast bosättning längs den östra kraftledningssträckningen. Landskapskonsekvenserna av alternativet VJ1a riktar sig i och med att trädbeståndet på ledningsgatan avlägsnas till bostadsbyggnaden öster om fotbollsplanen på Hepo-Ventusneva, eftersom avståndet från den till kraftledningens mittlinje som minst är cirka 25 meter.

Landskapskonsekvenserna av alternativet VJ1b riktar sig i huvudsak mot de boende på Gräshoppsgatan och Hjortgatan i Björkhagen. Avståndet mellan kraftledningsgatan och bostadsbyggnaderna är som minst cirka 20 meter.

Kontaktmyndigheten instämmer i åsikten i bedömningsbeskrivningen att konsekvenser för rekreationsmöjligheterna följer vid sidan av landskapskonsekvenser av att vissa områden som är avsedda för rekreation krymper eller flyttas. De största landskapskonsekvenserna för rekreationsområden riktas mot golfbanorna i Karleby, fotbollsplanen på Hepo-Ventusneva, Sandhagens friluftsområde samt Patamäki friluftsområde.

9.12.2025

I svaren på invånarenkäten uttrycktes oro också för huruvida det är tryggt att röra sig i närheten av kraftledningen.

I bedömningsbeskrivningen har vad hälsoeffekterna beträffar fästs uppmärksamhet vid de elektromagnetiska fält som kraftledningarna orsakar och deras eventuella hälsoeffekter. När det gäller trivselolägenheterna har uppmärksamhet fästs vid bland annat eventuella bullereffekter, landskapsförändringar samt kraftledningslinjens inverkan på användningen av fastigheterna. Sambanden mellan olika konsekvenser och eventuell kumulering av konsekvenserna har beaktats i bedömningsbeskrivningen. Enligt kontaktmyndighetens åsikt kan de nya kraftledningarna utifrån bedömningarna och Strålsäkerhetscentralens (STUK) expertutlåtande också med beaktande av strålsäkerhetssynpunkterna byggas i enlighet med de alternativ som presenteras i bedömningsbeskrivningen.

Kontaktmyndigheten instämmer i bedömningen i konsekvensbeskrivningen att oro i anslutning till kraftledningens eventuella hälsoeffekter kan påverka hälsan till exempel på grund av upplevd stress.

Konsekvenserna för människors boendetrivsel kan minskas med hjälp av de alternativ i bedömningsbeskrivningen som kringgår bebyggelsen och genom att ta hänsyn till objekt som störs vid planeringen av stolpplatserna. Särskilt när det gäller alternativet VJ1b är det möjligt att lindra de negativa konsekvenserna för en enskild bostadsfastighet vid Hepo-Ventusvägen genom att förlägga ledningsgatan utanför bostadsfastighetens område. Den viktigaste metoden att lindra de negativa konsekvenserna är att förlägga kraftledningen till den befintliga ledningsgatan.

Kontaktmyndigheten konstaterar att de olika förändringar av landskapet som projektet orsakar kan vara betydande och stolparnas placering, som avgörs i projektets utredningsplanefas, har en betydande inverkan på människornas boendetrivsel i området, men å andra sidan också för användningen av området för rekreation och bland annat golfbanans verksamhet.

I svaren på invånarenkäten framkom också att informationen om projektet varit otillräcklig. Kontaktmyndigheten betonar vikten av information, för att även enskilda fastighetsägare, invånarna i området och näringsidkare ska få rättidig information om hur projektet framskrider, dess konsekvenser för den egna fastigheten och om möjligheterna att påverka planeringen och det slutliga beslutsfattandet.

Grundvatten

9.12.2025

Konsekvensernas betydelse för grundvattenområdet Patamäki av klass 1 har bedömts som måttligt negativ oberoende av alternativ. I alternativet VJ1b går kraftledningssträckningen nära Surbrunns grundvattendammarna öster om Hepo-Ventusvägen. Grundvattendammarna utnyttjas som infiltrationsanläggning för Patamäki vattentäkt och byggnadsarbetena på kraftledning kan grumla vattnet i grundvattendammarna och tillfälligt påverka kvaliteten på det vatten som infiltreras till Patamäki vattentäkt.

Med kraftledningen byggs kan också grundvattnets strömningsförhållanden förändras lokalt och den mängd grundvatten som bildas kan påverkas av att trädbeståndet på ledningsgatan röjs. Av placeringsalternativen för elstationen på storindustriområdet ligger en elstation som placeras på området mellan Outokumpuvägen och Tillverkarvägen utanför grundvattenområdet, så detta placeringsalternativ kan anses ha mindre konsekvenser för grundvattnet.

Natur och fauna

I bedömningsbeskrivningen har konsekvenserna för naturen och den biologiska mångfalden oberoende av alternativ bedömts som små och negativa. Konsekvenserna av förändringarna i markanvändningen kan försämra ekologiska förbindelser, minska naturmiljöerna eller öka fragmentiseringen av naturmiljöer.

Enligt bedömningsbeskrivningen lokaliserades utifrån en kartgranskning de mest potentiella livsmiljöerna för flygekorre, men i terrängen gjordes inga artobservationer. På kraftledningssträckningarna observerades inga lämpliga livsmiljöer för flygekorre i samband med inventeringarna av naturtyper och vegetation.

Konsekvenserna för rastande flyttfåglar kan vara större än vad som uppskattats, eftersom bedömningen baserar sig på endast en räkning.

Saker som bör beaktas i den fortsatta projektbehandlingen

Tillståndsmyndigheten får inte bevilja tillstånd att genomföra projektet eller fattat något annat därmed jämförbart beslut innan den har fått bedömningsbeskrivningen och den motiverade slutsatsen. Den motiverade slutsatsen ska ingå i tillståndsbeslutet och där ska resultaten av samrådet om bedömningsbeskrivningen beaktas på lämpligt sätt. Av beslutet ska framgå hur bedömningsbeskrivningen och den motiverade slutsatsen har beaktats.

9.12.2025

Tillståndsmyndigheten ska försäkra sig om att den motiverade slutsatsen är aktuell när tillståndsärendet avgörs. Den projektansvarige kan innan tillståndsärendet blir anhängigt be kontaktmyndigheten framföra sin åsikt om huruvida dess motiverade slutsats är aktuell. Det kan bli nödvändigt att granska behovet av uppdatering till exempel om projektet har ändrats eller det har gått lång tid sedan bedömningen.

Inlämnande av och information om den motiverade slutsatsen

Kontaktmyndigheten lämnar sin motiverade slutsats och kopior av de utlåtanden och åsikter som inkommit om bedömningsbeskrivningen till den projektansvarige.

Den motiverade slutsatsen delges de myndigheter som behandlar projektet, kommunerna inom influensområdet, landskapsförbunden och övriga berörda myndigheter.

Den motiverade slutsatsen samt utlåtanden och åsikter om den finns på miljöförvaltningens webbplats: <https://www.miljo.fi/karlebyenerginat-hirvisuo-kip-kraftledning-MKB> samt på myndighetens webbplats under 30 dagar på adress www.ntm-centralen.fi/kungorelser/sodra-osterbotten tills 31.12.2025 och från och med 1.1.2026 på adress www.ttv.fi > Aktuellt.

Avgift, fastställande av avgiften och möjlighet att begära omprövning av avgiften

Avgiften är 6 200 euro.

Avgiften för kontaktmyndighetens motiverade slutsats fastställs i enlighet med ett mindre projekt (7–13 årsverken). Avgiften bestäms med stöd av förordningen om NTM-centralernas avgifter.

En betalningsskyldig som anser att ett fel har begåtts vid fastställande av avgiften för den motiverade slutsatsen kan begära omprövning av avgiften hos NTM-centralen inom sex månader från det att den motiverade slutsatsen meddelades.

Tillämpade bestämmelser

Lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 19 och 23 §

Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017) 4 §

9.12.2025

Lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992) 8 §
Statsrådets förordning (794/2024) om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2025 2 §.

Ärendet har behandlats inom ansvarsområdet för miljö och naturresurser vid NTM-centralen i Södra Österbotten.

Ärendet har föredragits av Maija Nykänen och avgjorts av gruppchef Elina Venetjoki.

Detta dokument har godkänts elektroniskt i verkets elektroniska ärendehanteringssystem. Anteckning om elektroniskt godkännande finns på dokumentets sista sida.

Bilagor

Bilaga 1 Utlåtanden och åsikter

Bilaga 2 Anvisning om begäran om omprövning av avgiften

Sändlista

Karleby Energinät Ab

Envineer Oy

Karleby stad

För kännedom

De som har ombetts yttra sig

ANVISNING FÖR BEGÄRAN OM OMRÖVNING AV AVGIFT

Myndighet, av vilken omprövning begärs

Omprövning av ett beslut som gäller avgift får begäras skriftligt av Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (NTM-centralen).

I och med statens regionförvaltningsreform ska omprövning begäras av Tillstånds- och tillsynsverket från och med 1.1.2026.

Myndighet, till vilken omprövningsbegäran skickas och tidsfrist för omprövningsbegäran

En begäran om omprövning av avgift för behandling av ett ärende skickas till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten (från 1.1.2026 Tillstånds- och tillsynsverket) inom sex (6) månader från att avgiften har påförts. Dagen för delgivning räknas inte in i tidsfristen för omprövningsbegäran. Om den sista dagen av tiden för begäran av omprövning infaller på en helgdag, lördag, självständighetsdagen, första maj, jul- eller midsommaraftonen, fortsätter tidsfristen för omprövning även följande vardag.

I omprövningsbegäran ska anges

- vilket beslut omprövningsbegäran gäller
- hurdan omprövning som begärs (till vilka delar omprövning begärs i beslutet och vilka ändringar som begärs)
- på vilka grunder omprövning begärs
- namn och hemkommun för personen som begär omprövning
- postadress och telefonnummer, till vilka meddelanden i ärendet kan skickas till den som begär omprövning.

Om omprövningsbegäran talas för av hans lagliga företrädare eller ombud eller om någon annan person har gjort upp omprövningsbegäran, skall i begäran om omprövning även uppges namn och hemkommun för denna person. Omprövningsbegäran, den lagliga företrädaren eller ombudet skall underteckna omprövningsbegäran.

Till omprövningsbegäran bifogas

- beslutet i original eller som kopia, i vilket omprövning begärs,
- handlingar som omprövningsbegäran åberopar till stöd för sin begäran, om dessa inte redan tidigare har tillställts myndigheten
- till omprövningsbegäran bifogar ombudet en fullmakt (En advokat och ett allmänt rättsbiträde skall dock förete fullmakt endast om omprövningsmyndigheten bestämmer så).

Tillställande av omprövningsbegäran

Omprövningsbegäran ska tillställas registraturen hos omprövningsmyndigheten. Begäran om omprövning kan lämnas in personligen eller med anlitande av ombud. På eget ansvar kan den också skickas per post, e-post eller med bud. Omprövningsbegäran ska vara myndigheten till handa senast den sista dagen av tidsfristen för begäran av omprövning före tjänstetidens utgång. Noggrannare bestämmelser om att skicka in begäran om omprövning per e-post finns i lagen om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet (13/2003).

Kontaktuppgifter till och med 31.12.2025

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten Ansvarsområdet för miljö och naturresurser

besöksadress:
Alvar Aallon katu 5, SEINÄJOKI
Wolffskavägen 35, VASA
Långbrogatan 15, KARLEBY
Öppet: klockan 8.00–16.15

postadress:
PB 156, 60101 SEINÄJOKI
PB 262, 65101 VASA
PB 77, 67101 KARLEBY

telefon: 0295 027 500
e-post: registratur.sodraosterbotten@ntm-centralen.fi

E-tjänster och blanketter: www.ntm-centralen.fi

GENVÄGAR > E-tjänster och blanketter > NTM-centralernas allmänna elektroniska ärendebblankett för företag, föreningar och verksamhetsutövare. Punkterna märkta med asterisk är obligatoriska. T.ex. en skannad blankett kan skickas via e-tjänsten.

Kontaktuppgifter från 1.1.2026

Tillstånds- och tillsynsverket

besöksadress:
Yliopistonkatu 38, Tammefors

postadress:
PB 20, 13035 LVV

telefon: 0295 254 000 (växel)
e-post: kirjaamo@lvv.fi